

Oponentský posudek na bakalářskou práci Dashmy Enkhtaivan „Zahraniční politika období raných mongolských států“.

Praha 2009

Předkládaná bakalářská práce si klade za cíl popsat „zahraniční politiku“ počátečního období Mongolské říše.

Práce obsahuje kromě dvou hlavních kapitol úvod a závěr.

V úvodu autorka formuluje svá východiska, přičemž se zdá, že při výběru tématu byla vedena do jisté míry snahou legitimizovat či „oslovit“ některé aspekty dějin Velké mongolské říše.

V dalším textu už ovšem tato snaha patrná není.

První kapitola, v níž chce autorka poskytnout čtenáři historické pozadí pro hlavní část práce, je kompilací z několika děl sekundární literatury k danému období mongolských dějin, tedy dvanáctému a třináctému století. Diplomantka se snaží vybírat informace, které by osvětlily politické uspořádání států či kmenových svazů na území Mongolska před mongolskou expanzí, a v další části se soustředí na fakta o kontaktech Mongolů s dalšími státy a politickými celky.

Druhá, stěžejní kapitola je založená na vlastní práci autorky. Zde se diplomantka snaží na příkladech konkrétních historických událostí, které vyhledala v pramenné literatuře, postihnout charakteristické rysy toho, co označuje termínem „zahraniční politika“. Tento termín užívá jak pro vztahy Mongolské říše z cizími státními útvary (včetně válečných konfliktů), tak i pro pravidla kontaktů mezi jednotlivými kmeny mongolského kmenového svazu.

Kapitola je rozdělena na dvě hlavní části. První pojednává o období nejstarších známých mongolských státních útvarů ve dvanáctém století, druhá se dotýká období Čingischánovy expanze. V první části se setkáváme především s rituálními pravidly, kterými byly řízeny vzájemné vztahy mongolských rodů a stepních kmenů a jejich vztahy k Číně. Ve druhé části můžeme sledovat jak přenos těchto pravidel do „velké“ politiky Mongolské říše, tak příklady inovativních postupů souvisejících s Čingischánovým vojenským géniem a s působením zahraničních rádců na mongolském dvoře.

Práce je přehledně uspořádaná a doplněná bohatou obrazovou přílohou. Použitá metoda práce je vhodná vzhledem ke zvolenému cíli. S politováním však musím konstatovat, že toto velmi neotřelé téma, skýtající obrovské možnosti nových interpretací, je zpracováno poněkud povrchně a schématicky a že autorka, rodilá Mongolka, jen minimálně využila možnosti, které jí pro analýzu historických událostí poskytuje její vlastní kulturní pozadí. V mnoha případech se zdá, že autorka namísto kritického zamyšlení vybrala jednu z již vyslovených interpretací.

Přes tento handicap práce přináší nové dílčí přístupy a poznatky a otevírá široké možnosti pro budoucí výzkum. Bakalářskou práci Dashmy Enkhtaivan doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit jako „dobrou“.

15.6.2009

v Praze

Alena Oberfalzerová